

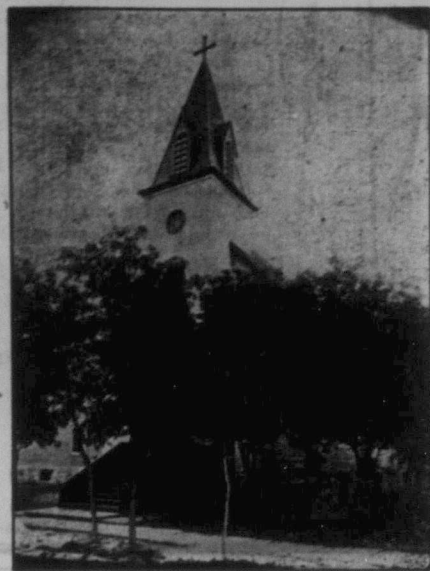
CANADA

THE SCANDINAVIAN HOME AND FARM JOURNAL

Winnipeg, Man., Onsdagen den 4 Oktober 1905.

N:o 40

Arg. XIII.

Svenska Lutherska Sionskyrkan i Winnipeg

Sverige-Norge.

Från Stockholm telegraferades i måndags, att den uttima riksdag, som sammankallats att behandla fördraget i Karlstad, mött och att regeringen inlemnat förslaget om detsamma antagande. I propositionen hänvisades till att Norge nu förbundit sig att uppfylla Sveriges villkor.

Den svenska pressen har hälsat öfverenskomsten i Karlstad med odelad tillfredsställelse. "Svenska Dagbladet" uttrycker i samband med nyheten om öfverenskomsten: "Man får hoppas, att konferensen i Karlstad givit oss grannar, som få ögonen öppna för sin nyförvärvade självständighet och sin isoerade ställning gentemot de stora faktor, som hota deras nationella existens. Då Norge genom sina handlingar visar, att dess politik är densamma som den enda möjliga för de skandinaviska folk, hvilka ha tanke på sin framtid, skall glädjen bli stor i Sverige och den 23 September en märkesdag i vår historia." "Stockholms Dagblad" uttrycker: "Folkets tacksamhet tillkommer regeringen i sin helhet och icke några af dess särskilda medlemmar." "Social Demokraten" anmärkte: "Våra viktigaste älskter, skiljedom och främsstämningarna slöande, ha blivit uppnådda, och vi hoppas, att ännu en i de båda länderna inser, att de båda skandinaviska folkens behöfvade lyvarandras ska folkens behöfvade öfverenskomsten skall bringa båda lyckliga."

Statsminister Landeberg uttryckte till en intervju med tidningsmannen efter återkomsten till Stockholm: "Jag är öfvertygad att resultatet af konferensen i Karlstad är tillfredsställande för Sverige, alltså utgör vi, med vissa modifikationer, vunnit nästan allt hvad riksdagen begär." Äfven i Norge har öfverenskomsten i allmänhet mottagits med tillfredsställelse, ehuru några af de mest radikala förordande opponera sig mot regeringen. De anse, att den norska kommissionen varit för efterläten gentemot den svenska. "Verdens Gang" uttrycker i sitt nummer för i tisdags: "Vi måste medge, att våra öfverenskommit är så mycket som möjligt och att det stora berölet af folket är emne med dem, att frågan om fastningarna slöande var af underordnad betydelse."

I stortingset framträdde i onsdags en vecka sedan en motion under tecknad af tio medlemmar, ledaren för stortingsets socialistgrupp, sog-neprest Erikson från Karlö, stortingsmannen Johan Castberg, ledare för de ultra-radikala och ätta af deras anhängare. I motionen föreslås, att ett konstitutionsstoring skulle sammankallas före medio af november för att bestämma om Norges blivande regeringsform och att ett slutligt afgörande af samma sak skulle uppskjutas till efter valet 1906. Samma tio personer, som under tecknat motionen, förklarade i hufvudstadspressen samma dag, att det norska folket ej ville antaga en prins af huset Bernadotte som Norges konung och att en majoritet önskade republikantiskt styrelse, hvilket de utländska makterna ej skulle motsätta sig. Frågan om den blivande regeringsformen skulle hänskjutas till folket, förklarade de. Flera tidningar i Kristiania ansågo frågan för tidigt väckt.

Utrikesminister Löfvand har yttrat i en intervju till en korrespondent för "Temps" i Paris, att Norge med snaraste ämnade söka erkännande hos de utländska makterna. Detta erkännande, förklarade han, skulle omfattas Norges självständighet utan hänsyn till regeringsform, som senare skulle bestämmas. På tillfrågan, hvilket styrelsesätt Norge skulle välja, om det ej förtorre som monarki, svarade han: "Vi ha tre slags republikanska styrelseformer att välja på — först, en monarkisk republik som Frankrike, där presidenten faktiskt är monark för en viss tid; för det andra en absolut republik som Förenta Staterna, där presidenten har autokratisk makt, och för det tredje, en demokratisk republik som Schweiz. Det senaste slaget tilltalar oss mest, och vi skola sannolikt antaga detta styrelsesätt."

Skandinavien och Ryssland.

"Noveje Vremjas" korrespondent i Kristiania, N. K. Sibirjak, har skrivit en lång ledare om en skandinavisk trippallians under tysk protektion såsom ersättning för den sprängda unionen. Korrespondenten yttrar bland annat följande: "Det är en säker grund för värdandet af sinna intressen. Det har nämligen tagit till uppgift att efter den skandinaviska söndring, som uppstodt genom unionens upplösning, få till stånd en skandinavisk enhet, som skulle kunna tjäna som utpost för det europeiska kontinentalsystemet och på hvilket Tyskland själf skulle kunna stödja sig i händelse af maritima förvecklingar med England eller Ryssland. Ett engelskt eller ryskt inflytande i Skandinavien, om det också blott gällde Norge, kan ingalunda vara önskvärdt för den tyske kejsaren. Både direkt och indirekt, med öppna och hemliga medel, går kejsar Wilhelms sträfvan ut på att åstadkomma en svensk-norsk förlikning genom att en svensk prins kallas till Norges tron, och en sådan lösning af konflikten skulle vida mer främja den skandinaviska enheten än om Norge tillkomme finge en prins af Danmark, med hvilket land svenskarne fört krig i många sekel, och i hvilket de ännu icke alldeles kunnat glömma sin gamla antagonist. En dansk prins såsom konung i Kristiania skulle, till förlit af att beförda de tre skandinaviska rikenas enhet, snarare vidga klyftan mellan Sverige och Norge. Den tyske kejsarens skandinaviska politik motsvarar också pangermanisternas program. Detta upptar bland annat, att germaniseringen måste börja med de skandinaviska staternas inkorporering i det tyska riket, därpå öfvergå till Holland och, efter Frankrikes fullständiga besegrande, slutligen riket ett afgörande slag mot Ryssland. Naturhvisvis låter den tyske kejsaren i sin skandinaviska politik icke leda sig af detta pangermanistiska program, utan just af de nuvarande reella intressena, som för närvarande fullt harmonisera med

Rysslands. Men när Ryssland åter har sin flotta, kan denna harmoni bli störd, och Östersjön, som står öppen för Tyskland, kan under en skandinavisk allians, dirigerad från Berlin, med ens bli spär-rad för Ryssland. Ryssland kan därför icke förhålla sig likgiltigt gentemot de tilldragelser, som nu tima i Skandinavien. För att värna våra ryska intressen måste vi rikta våra ansträngningar på att den skandinaviska alliansen ej alldeles kommer i främmande händer. Ryssland kan med framgång lösa denna uppgift, om det bekräftar sin vänskap för den skandinaviska alliansen, och förför huvu vi en förhoppningsfull stödjeuppsättning hos normannen, hvilka sympati för Ryssland ytterligare stegrats, allt sedan de sågo, att Ryssland ej åtagit sig den o-tacksamma rollen af "alleuropeisk gendarm" och att det icke sökt öfva det minsta tryck på normannen, då de skilde sig från den svenska kungen. För denna absoluta passivitet förhålla normannen djupt tacksamma mot Ryssland. Endast Sverige skulle bestämt motsätta sig hvarje intimt närmande mellan den skandinaviska trippalliansen och Ryssland."

OTTAWA. Stadsfullmäktige O. Champagne har tillkännagivit sin kandidatur för borgmästareysslan vid nästa val. Fransk-canadiser-sarne tycka, att det nu är deras tur.

1700 MAN STRÄJKA för 8 cts. Arbetsstyrkan vid Spring Hills Mines i Nova Scotia har nedlagt arbetet, emedan bolaget vägrade en maskinist 8 cents löneförhöjning per dag.

STORARTAD SKÖRD. Mr. B. shall från Fillmore, Sask., erhöi från 25 ac 1,150 bushels hvetet, eller 46 bushels per acre. Resten af hans skörd gaf 31 bushels per acre.

NYA POSTKONTOR. Följande nya postkontor öppnades för publiken den 1 Oktober: 1 Saskatchewan: Aylesburg, Crooked River, Hurdman Lodge, Kuroki, North Battleford, White Hawk. 1 Manitoba: St. Raymond.

URSPÅRNING. Ett tåg lastadt med hvetet urspårade i fredags vid Biota, 80 mil väster om Fort William, Ont., därigenom hindrande all trafik för två timmar. Lokomotivförare Towle erhöi skador, som dock ej äro lifsfarliga.

DÖDSFALL I TORONTO. John Miller, extra undervisningsminister, afled kl. 1:30 i dag. Den allmänne var född på Irland, erhöi sin utbildning i Toronto samt utnämndes 1890 till den befattning han vd sitt fränfällne innehade. Han var författare till flera arbeten angående skolsystemet.

ALLAN-LINEN har beställt två nya turbinångare att gå mellan Liverpool och Montreal under sommaren samt Liverpool och St. John under vintermånaderna. De väntas bli färdiga inom ett år, samt byggas större och mera snabbgående än de nuvarande turbinångarna.

STOPP. De canadensiska myndigheterna hafva satt sig i rörelse för att hindra införelse af de ej önskvärda utländska immigranter, hvilka i Kanada Staterna hamnar vägras landstiga. I stället för att bliwa återförda till sitt hemland insmusades de i Canada och komma i stället detta land till last.

ELDSVÅDA. Den vackra metodistkyrkan i Carman nedbränd i tisdags morse, hvilket innebär en förlust på \$12,000. Elden varsnades först kl. 3/3 på morgonen af pastoras son, men då hade den redan fått sådan fart, att alla försök att rädda kyrkan voro frukt-lösa. Det tros, att elden varit anlagd, och är det den femte eller sjätte af detta slag, som timat. Byggnaden var försäkrad för \$6,000 och orgeln för \$500.

ALBERTAS RIKA SKÖRD. C. P.R.'s veckorapport för förliden vecka visar, att skörden nu är ordentligt inbergad så långt norr som Wetaskiwin. I de södra distrikten lofar medelsörden bliwa öfver 38 bushels, ehuru så högt som 50 bushels per acre på vissa platser beräknas. Större delen af detta hvetet beräknas väga ända upp till 70 lbs. I det allmänna landet norr om Edmonton väntas man en mycket rik afkastning af såväl hvetet som hafre.

AMERIKANSKA FISKARE på de stora sjöarna bliwa nu för tiden strängt efterhållna af den canadensiska bevakningen. Frågan har blifvit ganska invecklad på grund af ett fördrag mellan England och Förenta Staterna, hundra år gammalt, hvarigenom skatteringen på båtarna begränsades till kanoner, som ej kunde skjutas mer än på 300 yards afstand. De modernare kanonerna för de canadensiska bevakningsbåtarna, l. g. d. därfor ännu på landbacken, men underhandlingen med Washington-regeringen angående fördragets revidering.

TYNDALL. Pastor A. Löfvén, tillhörande Winnipeg baptistförsamling, predikar nästkommande söndagen den 8 Oktober i Tyndall.

NY SKOLA. Hörstenen till det nya skolluset i Melita, Man., lades i går. Ceremonierna förging under trimurarnes medverkan och ritual. Byggnaden kommer att kosta \$7,000 och skall användas som högskola.

VID EN KAPPLÖPNING i Peterboro, Ont., blef Roy Cavanaugh i går eftermiddag kastad af hästen och slog huvudet så illa, att föga hopp finnes för hans tillfrisknande.

GRAND TRUNK järnvägens rapport öfver ställningen under det fiskalår, som avslutades den 30 Jun, är nu publicerad. Totalinkomsterna voro £2,729,007, ungefär £208,000 mera än för året förut. Antalet passagerare, som befordrats under samma tid, uppgick till 4,303,765. Afärensna lemnade en nettovinst af öfver en million dollars.

EN ÅSKSTRÅLES FRAMFART. Ronald Leitch, boende i Guelph, Ont., hade en märkvärdig räddning från hvad som vanligtvis vällar en ögonblicklig död. Han, i sällskap med två andra stod på verandan till sitt hus, då alla tre träffades af blixten. Ronald erhöi den svåraste stöten. Strålen löpte utefter ryggraden, lemnande ömnämsamt samt led af båda skorna och en af strumporna. Att ändå komma ifrån med lifvet torde anses ganska enastående.

TEULON. Söndagen den 15 Oktober klockan 11 f.m. hålles präkan i det 7 mil väster om Teulon belägna skolluset af pastor K. A. Johanson från Winnipeg.

Redovisning. Följande är fortsättning af listan på de bidrag, som upptagits för Mr. J. A. Berglund, Teulon, hvilken under sommaren varit sjuk i asthma:

P. O. Nordin \$5.00, H. Jacobson 1.00, P. Celler 1.00, H. Mattson 1.00, P. M. Polson 1.00, Mrs. Helge Mattson 1.00, E. Mattson 50c. ...Ett hjärtligt tack till P. O. Norda samt till alla som genom honom hafva bidragit till den påningssumma (\$10.50), jag erhållit hvilket kom mig till god hjälp under den tid jag var oförmögen till arbete. — J. A. Berglund, Teulon.

JOHN D. ROCKEFELLER har till New Yorks allmänna undervisningsbyrå inbetalt den summa af \$10,000,000, som han sistlidne Juni förband sig att donera.

EN LÅNG PROMENAD för en patient. Herr Ernest Nixdorf i Erieville, Canada, har såndt följande intressanta bref: "För kort tid sedan sålde jag en flaska af Dr. Peter's Kuriko till ett fruntimmer, som var så svag, att hon ej kunde gå till sin närmaste granne. När hon hade begagnat den, gick hon utan hjälp en vägräcka af sex mil för att af mig få en ny flaska. Detta visar hvad medicinen kan uträtta." Den föryngrar de gamla, gör de svaga starka. Den är ej en apoteksmedicin. Säljes till allmänheten direkt af specialagenter för tillverkarna, Dr. Peter Fahney and Son's Co., 112-118 So. Hoyle Ave., Chicago, Ill.

JAPAN. Från Tokio meddelades i fredags, att verkliga orsaken till Japans medförlighet var den, att landets finansiella resurser voro uttömda. Kriget hade kostat mera i penningar, för att ej tala om lif, än hvad man beräknat, vägrade man ej hålla ut längre. Ytterligare sex månaders krigföring skulle varit detsamma som armod och lidande för en stor del af befolkningen.

RYSSLAND. Från St. Petersburg telegraferades i söndags, att ryska regeringen har bidit donatorerna land, samt frihet att bruka samma, om de vilja lemna Canada.

— M. Witte, Rysslands omlad vid senaste fredslut, har blifvit upphöjd i grelligt stånd. "Jag kunde ej värdera eder högre om Ni bure en krona. Ni har utfört utomordentliga dåd, och jag gratulerar ildernesad till att äga en sådan man", uttrydde tsaren.

— Ete möte af representanter för zemstvo-förasmlingarna och stadssamhälle i centrala Ryssland samt för provinserna i polska Lithauen samlades i måndags i furst Tscherniatoffsk palats i Moskva under ocdörändskap af greve Heyden, en af de adelsmarskalkar, som framlemnade till tsaren senaste par-ryska zemstvo-förasmlings petition. En representant för generalguvernören i Moskva, general Durnovo, var tillstades för att upplösa mötet, om det öfverskrade de gränser, som blifvit dragna af myndigheterna.

STOR STREJK I BERLIN, TYSKANDE, pågår för närvarande. Underhandlingen mellan de elektriska bolagen och deras arbetare afbröts i måndags. Som skyddsåtgärder hafva två gärdesregementen, som voro ute på fältmanöver, blifvit inkallade till hufvudstaden.

REPUBLIKEN SCHWEIZ har accepterat inbjudning af Ryssland att deltaga i fredskonferensen i Haag. Den enda reservation, som göres, är angående "Röda Korset".

TORONTOS FOLKMÄNGD, efter taxeringsdepartementets siffror, uppgår till 256,045, en ökning af 12,507 under året.

Förenta Staterna.

FÖRENTA STATERNA. I ett anfall af vansinne tog en hustru i Cambridge, Ill., i lördags lifvet af sina 7 barn. Hon utförde den hemska handlingen med en yxa. Efteråt lade hon kropparna på en säng, hällde fotogen på och satte eld på dem. Sedan skar hon af pulsådern och kastade sig själf på elden. Då grannarna anlände, var hon döende, men omtalade sitt brott. ...

JOHN ALEXANDER DOWIE, den berömda "helbregdöjaren", blef på sin resa till Mexico träffad af slag, hvilket medförde förlamning. Som bekant gör Dowie anspråk på att vara en reinkarnation af profeten Elias.

Enligt uppgifter från Förenta Staternas Statistiska byrå begagnar Förenta Staterna dubbelt så mycket tobak som något annat land. Förre året förbrukades 440 millioner poms. Det land, som har största förbrukningen per individ är Belgien och näst kommer Förenta Staterna.

— Wm. R. Travers från New York, miljonär och klubban, begick i fredags självmord genom att jaga en kula genom hjärnan. Den äldste var besläktad med Vanderbilts.

— En explosion i närheten af guvernörsresidensen i Vasa i fredags förorsakade stor uppståndelse, men åstadkom ingen skada med undantag af en mängd korsade fönsterbitar.

— Ett rykte i början af veckan visste berättat, att Finlands generalguvernör, furst Johan Obolensky, inlemnat sin afskedsansökan till tsaren. Detta dementerades emellertid i tisdags af generalguvernören själf till en samling finska politiker i Helsingfors. På samma gång uttryckte han sin förhoppning, att alla de frågor, som nu uppröra befolkningen, skulle kunna lösas på fredligt sätt.

FRANKRIKET OCH TYSKANDE. Utrikesdepartementet i torsdags genom sina representanter ett fördrag angående marockanska frågan. Denna fråga har under en längre tid hotat freden i Europa, och fördraget mottogs därför med största tillfredsställelse. Fördraget försäkrar båda parterna vissa fördelar i Marocko samt berör reformer i marockanska förhållanden.

UTLANDET.

SVERIGE. Ett häftigt jord-skall förekom nyligen vid Lundby på Hisingen utanför Göteborg. Husväggar sprucko och remmor, på sina ställen en fot breda, uppstodo i marken. Ett underjordiskt mullrade efterföljes af en häftigt skakning. Folk skyndade ut urhusen och sökte skydd i det fria. Strandvägen på öns östra sida sönk märkbart. Jordskallet varade en minut.

SVENSK ANGARE SÄNKT. De svenska långfärdsbåtarne Njord och Robert sammanslötte i lördags afton utanför ön Hven i Öresund. Båten Robert gick till botten med 20 man.

DANMARK. Från Köpenhamn meddelades i tisdags, att Hyluis Eriksen därstades gör förberedelser till en ny forskningsresa i de obekanta trakterna på Grönlands nordöstra kust. Resan skall företagas dels med fartyg och dels med slädar. Eriksen gjorde sin första forskningsresa på Grönland 1902 och var borta i halftannat år.

FINLAND. Ett telegram från Helsingfors via Stockholm i fredags berättar, att finnarne bereda sig till öppet uppror. Det försäkras, att 300,000 finska gymnaster under befäl af svenska officerare äro redo att gripa till vapen. Föregångarna harnbarnhögstsinrättningar ha samlat en krigsford på 100,000,000 rubel. Elfvå skeppslaster ammunition hafva anländt och fördelats bland de revolutionära. Skjutvapen hafva inskeppats och blifvit gömda. Nio hundra representanter för det finska folket skule hafva mött i Helsingfors för en tid sedan för att förmigen förklara Finland öberoende, men genom ett skeppsbrott i Finska viken tillintetgjordes ledarnes planer. En frömsående finsk senator yttrade med anledning därpå till en pressrepresentant: "Det skeppsbrottet har endast fördröjt vårt öberoende."